

**UCHWAŁA NR III/15/2018
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 19 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.)

Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok w brzmieniu jak w załączniku stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Somonino.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Sołtysek
Andrzej Sołtysek

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

RADCA PRAWNY

data: 19.12.2018

Michał Jarowski
Michał Jarowski
Gd. - 1895

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SOMONINIE NA ROK 2019

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.)

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Somonino prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

Program realizowany jest poprzez zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej głównie dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć socjoterapeutycznych, profilaktycznych, sportowych oraz wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, oraz współpraca z Kościołem Katolickim i innymi specjalistycznymi jednostkami, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, bezpiecznej rodziny, spełniające funkcje lecznicze i wychowawcze.

Zadania, które zawiera gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2019 są odzwierciedleniem potrzeb wynikających z:

- a) działań i doświadczeń lat ubiegłych,
- b) diagnozy problemów alkoholowych w społeczności lokalnej,
- d) gminnych zasobów umożliwiających prowadzenie działalności w zakresie zadań nałożonych na gminę ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Program uwzględnia rekomendacje zawarte w następujących dokumentach krajowych: Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 r. Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

CEL GŁÓWNY

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami w Gminie Somonino.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewniania dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Cel główny realizowany jest poprzez działania w następujących obszarach:

1) profilaktyce uniwersalnej – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;

2) profilaktyce selektywnej – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;

3) profilaktyce wskazującej – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji);

Zadania problemowe i sposób realizacji

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;

- zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;

Profilaktyka uniwersalna:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój;

- prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy;

- poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży;

- wdrażanie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.

Profilaktyka selektywna:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;

- poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca:

- poszerzanie i udoskonalanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej;

- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się.

Realizatorzy zadania:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somoninie

Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

Realizatorzy programów profilaktycznych - Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Ochrona prawna rodziny, ograniczanie przemocy w rodzinach, ograniczanie skutków nadużywania alkoholu,

Sposób realizacji:

- 1) wdrażanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
- 2) finansowanie pracy terapeutycznej z rodziną,
- 3) przekazywanie informacji i współpraca z GOPS w przypadku stwierdzenia występowania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym (procedura "Niebieskiej Karty"),
- 4) motywowanie do leczenia, udzielanie pomocy współzależnym oraz doznającym przemocy domowej, wskazywanie kierunków samopomocy, kierowanie na spotkania z terapeutą,
- 5) kierowanie osób wymagających pomocy psychospołecznej do psychologa, terapeuty,
- 6) kierowanie osób na badania przez biegłych Sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- 7) udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie,
- 8) finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych,
- 9) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Kartuzach o zobowiązanie do leczenia odwykowego przeciwalkoholowego,
- 10) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych i opiekuńczo wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, w tym zakup niezbędnych materiałów i wyżywienia.
- 11) finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- 12) finansowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży, połączonego z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym (kolonie, półkolonie, obozy, wycieczki, warsztaty),
- 13) finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 14) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, połączonych z profilaktycznymi działaniami edukacyjnymi,
- 15) wspieranie procedury „niebieskiej karty”
- 16) finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których efektem będzie między innymi zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców, w tym zakup materiałów.
- 17) wspieranie i finansowanie kursów specjalistycznych, konferencji, warsztatów, szkoleń, seminariów dla członków GKRPA, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, rodziców, psychologów w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych. Zakup materiałów edukacyjnoszkoleniowych,

18) stała współpraca z Policją, GOPS, szkołami z terenu gminy Somonino, przedstawicielami służby zdrowia,

19) współpraca realizatorów Gminnego programu z zespołami interdyscyplinarnymi w zakresie patologii społecznych.

20) prowadzenie działań związanych z ewaluacją (wewnętrzną i zewnętrzną) programów pomocy dla dzieci z rodzin alkoholowych oraz programów badawczych dotyczących psychospołecznego funkcjonowania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

21) Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (Fetal Alcohol Syndrome - FAS) oraz dla ich rodzin i opiekunów.

Realizatorzy zadania:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Posterunek Policji
- Szkoły w Gminie Sononino
- Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób Realizacji:

- 1) finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo wychowawczych na terenie Gminy Somonino, programów i spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców,
- 2) wspieranie i finansowanie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych i o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla dzieci, młodzieży i osób starszych,
- 3) wspieranie i finansowanie programów przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
- 4) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów,
- 5) finansowanie i podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym dla rodziców i całej społeczności lokalnej w tym promocji zdrowia,
- 6) wspieranie i finansowanie inicjatyw środowiskowych, kół zainteresowań, klubów, ognisk wychowawczych ukierunkowanych na rzecz rodziny, integrowanie działań instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie placówki wsparcia dziennego, świetlice, wspieranie promocji i organizacji wolontariatu młodzieżowego.

7) finansowanie zajęć świetlicowych, umożliwienie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań,

8) tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zakup sprzętu sportowego, promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia m.in. imprezy sportowe, kulturalne, festyny rodzinne itp.

9) finansowanie badań i sondaży, związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych.

10) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności i napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

11) zakup pomocy dydaktycznych i materiałów niezbędnych do realizacji pogadanek i prelekcji realizowanych w szkołach, świetlicach, ogniskach itp.

12) Szkolenia członków komisji, różnych grup społecznych realizujących programy profilaktyczne, m.in. nauczycieli, sprzedawców alkoholu.

13) Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki alkoholowej:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1) wspieranie materialnie i organizacyjnie podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii,

2) wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, promujących wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży zdrowy tryb życia i abstynencję. Budowanie gminnej koalicji trzeźwościowej.

3) współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi, kierowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin na warsztaty komunikacji małżeńskiej, treningi asertywności, treningi radzenia sobie ze stresem, złością

4) współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi i osobami fizycznymi, dofinansowanie prowadzonych przez nich działań profilaktycznych i innych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Realizatorzy zadania:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- organizacje zajmujące się profilaktyką alkoholową

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- Wychowawcy, pedagodzy, stowarzyszenia, wolontariusze, osoby fizyczne

- Szkoły w Gminie Somonino

- Gminny Ośrodek Kultury w Somoninie

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Analiza obowiązujących przepisów prawa lokalnego dotyczących ustaleń liczby punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- 2) Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 3) Opiniowanie wniosków w sprawie wydawania i cofania zezwoleń na alkohol.
- 4) Wymiana informacji z policją w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy i innych niepokojących zjawisk.

Realizatorzy zadania:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- organizacje zajmujące się profilaktyką alkoholową.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji gminnego programu profilaktyki na 2019 r.

1) wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

2) wynagrodzenie członków Komisji "w formie ryczałtu miesięcznego" w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia.

3) przewodniczący i sekretarz komisji w formie ryczałtu miesięcznego w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia.

Realizacja zadania:

- pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ewaluacja oraz monitoring

Monitorowanie działań w zakresie realizacji programu

Okresowa ocena stanu zagrożenia problemu alkoholowego na terenie gminy

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych

- wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową na terenie gminy;
- gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi;

-prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych.

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są dochody uzyskane z opłat za zezwolenia wydawane na sprzedaż napojów alkoholowych.

1) Planowane wpływy - 208.000,00 zł.

2) Planowane wydatki - 208.000,00 zł.

3) Wydatki będą realizowane zgodnie z obowiązującym planem finansowym urzędu gminy określonym w dziale 851 rozdz. 85153 i 85154.

Zadania określone w niniejszym programie realizowane będą pod nadzorem i koordynacją pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii i Wójta Gminy Somonino.